† VARSANUFIE
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

Nașterea Domnului – bucuria cerească revărsată pe pământ

Scrisoare pastorală la Sărbătoarea Nașterii Domnului

Editura *Praxis* a Arhiepiscopiei Râmnicului
Râmnicu-Vâlcea
2017

† VARSANUFIE
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

Naașterea Domnului – bucuria cerească revărsată pe pământ

Scrisoare pastorală la Sărbătoarea Naașterii Domnului

Editura *Praxis* a Arhiepiscopiei Râmnicului
Râmnicu-Vâlcea
2017

Coperta I, IV: *Icoana Nașterii Domnului*
(frescă, sec. XVIII - Mănăstirea *Govora*, jud. Vâlcea)

Notă: *Preacucernicii și Preacuvioșii Părinți din Arhiepiscopia Râmnicului vor citi această SCRISOARE PASTORALĂ în bisericile parohiale sau mănăstirești la Sfânta Liturghie a Nașterii Domnului, iar la filiale a doua zi.*

† VARSANUFIE
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

Preacuviosului cin monahal, preacucernicului cler și preaiubiților credincioși din cuprinsul Arhiepiscopiei Râmnicului,
Har, milă și pace de la Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, iar de la noi părintești binecuvântări!

„Cerul și pământul astăzi,
după prooroci, să se veselească;
îngerii cu oamenii
duhovnicește să prăznuiască:
Dumnezeu în trup S-a arătat”[1].

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos este cea de-a doua sărbătoare din cursul anului care ne dă posibilitatea să fim împreună, chiar dacă nu față către față, măcar prin mijlocirea acestei scrisori pastorale. Acest praznic face posibilă transmiterea bucuriei Noastre către inimile voastre primitoare de dragoste și râvnă față de Biserica lui Hristos, Dumnezeu Cel întrupat, pentru că Înomenirea Fiului lui Dumnezeu este manifestarea iubirii celei nesfârșite a lui Dumnezeu către oameni. Nașterea Domnului este astfel o sărbătoare a bucuriei, a dragostei, a înnoirii și primenirii

1 Stihiră la Litie, luna decembrie, ziua a douăzeci și cincea, *Mineiul pe decembrie*, Ed. IBMBOR, București, 2005, pp. 433-434.

sufletești, pentru că Fiul lui Dumnezeu Se coboară la noi oamenii, spre a ne înnoi, a ne schimba duhovnicește, spre a ne transforma din oameni pământești în oameni cerești, înduhovniciți, plini de iubire dumnezeiască, după cum și textul liturgic ne îndeamnă: „Cerul și pământul s-au unit astăzi, născându-Se Hristos. Astăzi Dumnezeu pe pământ a venit și omul la Cer s-a suit. Astăzi este văzut cu trup pentru om, Cel din fire nevăzut. Pentru aceasta și noi, lăudându-L, să-I strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pacea care ne-a dăruit-o nouă venirea Ta, Mântuitorul nostru, slavă Ție!”[2].

Dumnezeu - Cuvântul înomenit este singura noastră cale spre comuniunea deplină cu Dumnezeu ca Treime de Persoane. Prin înomenirea Sa, Hristos-Emanuel ne-a făcut accesibilă comuniunea cu Sine ca Dumnezeu, în forma cea mai apropiată nouă, făcându-Se asemenea oamenilor; fiind Dumnezeu adevărat, a devenit prin întrupare și om adevărat: „Care, Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o ştirbire a fi El întocmai cu Dumnezeu, ci S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfățişare aflându-Se ca un om” (*Filipeni* II, 6-7). Prin pogorârea Sa nu Și-a micșorat cu nimic propria fire, dar pe noi, care zăceam în necinste și întuneric, ne-a ridicat către o slavă negrăită: „Pe cel după chip și după asemănare văzându-l Iisus stricat din pricina călcării poruncii, plecând cerurile S-a pogorât și S-a sălășluit în pântecele Fecioarei, fără schimbare, ca într-Însul să înnoiască pe Adam cel stricat, care strigă: slavă arătării Tale, Izbăvitorul meu și Dumnezeule”[3]. Sfântul Ioan Gură de Aur mărturisește despre înomenirea Fiului

2 *Ibidem*, p. 434.
3 *Ibidem*, p. 434.

lui Dumnezeu ca fiind singura posibilitate de a-l ridica pe om din robia păcatului, spunând: „Nu era cu putință să se ridice altfel decât întinzându-i mâna Cel Care a plăsmuit-o la început și dându-i chip de sus prin nașterea din nou prin apă și prin Duh. Ia privește ce taină înfricoșătoare și negrăită! El locuiește mereu în acest cort, căci S-a îmbrăcat cu trupul nostru, nu ca unul care avea să îl lepede mai apoi, ci ca unul care avea să îl poarte mereu cu Sine. De nu ar fi fost așa, nu l-ar fi învrednicit de tronul împărătesc și, purtându-l, nu ar fi primit închinare de la toate oștirile de sus”[4].

Fiul lui Dumnezeu Care Se naște trupește din plămada omenității noastre, este bucuria întregului cosmos, iar Maica Domnului este pârga de bucurie a oamenilor întru Dumnezeu. De aceea, Sfântul Macarie Egipteanul arată că înomenirea Celei de-a doua Persoane a Sfintei Treimi aduce bucurie veșnică lumii: „Și întristarea care cuprinde bucuria lumii se desființează, iar harul Domnului face sufletul să împărățească cu El în vecii nesfârșiți”[5].

Bucuria adusă lumii de Nașterea Domnului este vestită păstorilor de îngeri: „Iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul” (*Luca* II, 10-11). Aceeași bucurie este întărită și de textele liturgice din slujba acestui mare praznic: „Dănțuiesc îngerii toți în ceruri și se bucură oamenii; și toată făptura saltă pentru Domnul Mântuitorul, Cel Ce S-a născut în Betleem; că toată

---

4 Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la Evanghelia după Ioan*, vol. I, Ed. Basilica, București, 2016, pp. 120-121.

5 Sfântul Macarie Egipteanul, *Cuvinte ascetice și epistole*, vol. I, Ed. Doxologia, Iași, 2017, p. 378.

înșelăciunea idolească a încetat și Hristos împărățește în veci”[6].

Naşterea Fiului lui Dumnezeu, Cel din veșnicie Născut din Tatăl, „Care pentru noi, oamenii, şi pentru a noastră mântuire, S-a pogorât din ceruri şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara şi S-a făcut om” este prilej de bucurie din mai multe motive:

1. Înomenirea Fiului lui Dumnezeu L-a descoperit oamenilor pe Acesta ca fiind Iubire: iubire nesfârșită ce se revarsă pururea asupra oamenilor, după cuvântul Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan, care spune: „Căci Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veşnică” (*Ioan* III, 16). Astfel, putem citi în *Patericul Mare* cum un Bătrân ne învață că „niciunul din păcatele oamenilor nu biruiește iubirea de oameni a lui Dumnezeu, numai să se lepede cineva prin pocăință de relele pe care le-a făcut mai înainte. Căci, iubitor de oameni fiind Dumnezeu, cunoaște neputința neamului nostru și tăria patimilor, și puterea diavolului, și răutatea lui”[7], după cum întărește și cântarea bisericească: „Toți cei ce erați cufundați în pierzare, izbăvindu-vă de sub mâna celui rău, ridicați-vă cu cântări de laudă, slăvind pe Hristos, pe Binefăcătorul, Cel ce a venit la noi din marea Lui milă”[8].

---

6 Și acum ... la Litie, luna decembrie, ziua a douăzeci și cincea, *Mineiul pe decembrie*, p. 434.

7 *Patericul Mare*, Editura Bizantină, București, 2015, p. 866.

8 *Cântarea a patra din Canonul Utreniei* , luna decembrie, ziua a douăzeci și cincea, *Mineiul pe decembrie*, p. 440.

2. Întruparea Domnului a deschis omului porțile Cerului, redându-i acestuia posibilitatea să se reîntoarcă în Casa Tatălui: „A venit Hristos din coasta lui Avraam, pe cei rău căzuți în păcate de moarte vrând să-i ridice El, Cel Ce stă în lumină, și Care ca un prunc în iesle Se coboară, din bunătate spre mântuirea lumii”[9]. Dacă prin păcat, Adam a pierdut Raiul, prin ascultarea de Adam Cel Nou, omul are posibilitatea să revină în Casa Tatălui ceresc, poate din nou să se bucure veșnic întru iubirea Sa cea nesfârșită. Dumnezeu Fiul înomenit devine singura cale a omului de a se întoarce la Tatăl. Cei renăscuți prin Botez, ca fii iubiți ai lui Dumnezeu, sunt chemați să-L urmeze pe Hristos Domnul întru toate, pentru că urmându-L pe Acesta, pe Tatăl Îl urmăm, Hristos fiind: „chipul lui Dumnezeu Celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura” (*Coloseni* I, 15). Canonul Nașterii Domnului Îl arată pe Cel născut în peștera Betleemului ca fiind adevărata cale către Tatăl: „Minune făcând a mântuit pe popor, Stăpânul, uscând oarecând valul mării. Și din Fecioară născându-Se, ne-a deschis calea spre ceruri. Pe Cel de o ființă cu Tatăl și cu noi oamenii Îl slăvim”[10].

3. Nașterea Mântuitorului a făcut posibilă îndumnezeirea firii omenești, ca expresia cea mai înaltă a asemănării omului cu Dumnezeu: „Asemenea la chip cu amestecarea cea de jos din

9 *Cântarea a patra din Canonul Utreniei*, p. 441.

10 *Cântarea a șasea din Canonul Utreniei* , luna decembrie, ziua a douăzeci și cincea, *Mineiul pe decembrie*, p. 441.

țărână făcându-Te, Hristoase, și cu împărtășirea trupului căzut, l-ai împărtășit pe acesta de firea dumnezeiască, om făcându-Te și rămânând Dumnezeu, Cel Ce ai înălțat fruntea noastră, Sfânt ești, Doamne”[11]. Adevărata și desăvârșita înomenire a Fiului lui Dumnezeu este cea care face cu putință îndumnezeirea firii umane și împărtășirea lui din iubirea veșnică a Sfintei Treimi, după cum și dumnezeiescul Grigorie Palama a scris: „Pentru aceasta, acum, nu numai că a rezidit-o cu mâinile în chip de neînțeles, ci a și cuprins-o pe aceasta în Sine Însuși, nu numai primind-o iarăși în Sine și smulgând-o din cădere, ci în chip de negrăit îmbrăcat în firea omenească și unindu-Se nedespărțit cu ea și născându-Se ca Dumnezeu și om din Fecioară – pentru că aceeași fire pe care a zidit-o în strămoșii noștri a luat-o tot din această Fecioară – pentru ca nou să îl refacă pe om”[12].

Iubiți frați întru Hristos Domnul,

Bucuria pe care a adus-o în lume Nașterea Domnului trebuie să fie împărtășită de fiecare creștin. Fiecare dintre

11 *Cântarea a treia din Canonul Utreniei*, luna decembrie, ziua a douăzeci și cincea, *Mineiul pe decembrie*, p. 438.

12 Sfântul Grigorie Palama, „Omilia 58. La mântuitoarea Naștere cu trupul a Domnului Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos”, în *Omilii*, vol. 3, Ed. Anastasia, București, 2012, pp. 301-302.

noi trebuie să trăim Nașterea Domnului ca bucuria noastră personală, pentru că Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om pentru fiecare dintre noi. Această bucurie trebuie să fie bucuria care să transforme, să transfigureze ființa noastră, deoarece Însuşi Mântuitorul ne îndeamnă: „Cereți şi veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină” (*Ioan* XVI, 24). Astfel, Hristos ne propune să ne aşezăm în cumințenia Sa de Prunc dumnezeiesc şi să ne gândim la sensul vieții noastre. Gingășia pruncului Emanuel, Care S-a născut în ieslea Betleemului, ne îndeamnă să purtăm cu demnitate chipul lui Dumnezeu. Hristos Domnul ne cheamă pe fiecare dintre noi să schimbăm viața noastră prin lepădarea a tot ceea ce ne poate despărți de Dumnezeu și prin pregătirea de a-L primi cu vrednicie în sufletul nostru, iar postul celor patruzeci de zile, care a trecut, arată tocmai pregătirea pe care o facem spre a primi bucuria Nașterii în sufletul nostru, dar și pentru a ne primeni sufletul și trupul pentru sălășluirea lui Hristos – bucuria noastră.

Taina cea mare a pogorârii lui Dumnezeu la noi ne învață să lepădăm cugetul egoist, să nu ne vedem doar pe noi înșine, ci să ne învăluim în iubirea dumnezeiască, jertfitoare şi responsabilă, cu care să-i copleșim pe cei de lângă noi. Datoria noastră de creștini este să vestim bucuria Nașterii Domnului și s-o așezăm pe aceasta și în inimile semenilor care au tot mai multă nevoie de iubire, de bucurie, de părtășie cu noi. Este misiunea pe care cu toții trebuie să o împlinim: să-l bucurăm pe aproapele nostru cu bucuria pe care am primit-o prin Nașterea lui Hristos întru noi și a noastră întru El. Să ne jertfim pentru cel de lângă noi și asemenea să facă el pentru ceilalți. Nicio bucurie nu se poate compara cu bucuria de a renunța la tine în fața aproapelui: să te uiți pe tine, să uiți nevoile și necazurile tale, văzând suferința celui de lângă tine,

mângâind sufletul lui și ostoind după putință suferința sa, asemănându-ne în acest fel în chip desăvârșit cu Domnul Hristos. Avva Antonie cel Mare, într-un cuvânt filocalic, ne învață: „Când te întorci cu mulțumire spre așternutul tău, aducându-ți aminte de binefacerile și de marea purtare de grijă a lui Dumnezeu și umplându-te de înțelegerea cea bună, te vei veseli și mai mult, iar somnul trupului tău se va face trezvie a sufletului, și închiderea ochilor tăi, vedere adevărată a lui Dumnezeu. Atunci tăcerea ta, umplându-se de bunurile primite, va da din tot sufletul și puterea o adânc simțită slavă Dumnezeului a toate. Căci de va lipsi păcatul din om, o singură mulțumire cumpănește mai mult decât toată jertfa cea de mare preț înaintea lui Dumnezeu”[13].

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Să ne străduim în fiecare clipă să fim bucuria celor de lângă noi. Aproapele nostru să vadă și să înțeleagă din purtarea și dragostea noastră că atunci când Hristos Se naște în sufletul nostru nu mai poate încăpea egoismul, lipsa dragostei și răutatea. Să primim la rândul nostru binecuvântarea dumnezeiască, împărtășind celor de lângă noi bucuria și lumina Nașterii Domnului. Să devenim cu

13 Sfântul Antonie cel Mare, „Învățături despre viața morală a oamenilor și despre buna purtare, în 170 de capete”, 170, în *Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși*, vol. 1, Ed. IBMBOR, București, 2008, p. 48.

adevărat mâini lucrătoare ale lui Dumnezeu în lume și astfel nici nouă nu ne va lipsi *toată darea cea bună și tot darul desăvârșit.*

Să nu uităm ca la cumpăna dintre anii 2017 și 2018, în noaptea de 31 decembrie spre 1 ianuarie, să aducem în fiecare biserică de parohie sau de mănăstire rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El în anul ce a trecut și să-I cerem binecuvântarea dumnezeiască în toată lucrarea cea bună și folositoare din Anul Nou în care vom intra.

Anul 2018 a fost declarat în Patriarhia Română de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române „Anul omagial al unității de credință şi de neam" şi „Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918", lucru ce ne îndatorează, pe fiecare după puterea noastră, să păstrăm și să întărim unitatea de credință a neamului nostru, dar și să arătăm copiilor și nepoților noștri că numai întru unitatea de neam și de credință vom avea izbândă de reușită în vremurile grele ce ne așteaptă.

Nimic nu este mai de preț pentru fiecare dintre noi, cei ce suntem urmașii celor ce s-au jertfit pe câmpurile de luptă pentru întregirea neamului și apărarea dreptei credințe, decât să cinstim, fără a ne rușina, credința care a plămădit în acest spațiu neamul nostru sfânt românesc, să ne iubim Patria așa cum au făcut-o înaintașii noștri până la jertfa supremă și să avem grijă ca Neamul nostru să dăinuiască cu demnitate și de acum înainte prin veacurile ce au să vină.

Totodată vă facem cunoscut că în anul 2018, în Arhiepiscopia Râmnicului vor avea loc o serie de manifestări duhovnicești și culturale deosebite, prilejuite de împlinirea a 150 de ani de la nașterea în Împărăția lui Dumnezeu a Sfântului Ierarh Calinic, ocrotitorul acestei

eparhii, cât și 600 de ani de când binecredinciosul voievod Mircea cel Bătrân, ctitorul Mănăstirii Cozia și apărătorul Bisericii și Neamului său în vremuri de grele încercări, a trecut la cele veșnice.

Fie ca sărbătoarea Naşterii Domnului, a Noului An și a Botezului Domnului să vă aducă multă pace, sănătate, bucurie şi întărire spre împlinirea a toată fapta cea bună întru iubire desăvârșită, să rămâneți tari și statornici în dreapta credință, întărind unitatea Bisericii Ortodoxe și a Neamului Românesc!

La mulți ani întru mântuire!
Un An Nou binecuvântat!

Al vostru al tuturor, de tot binele voitor şi către Hristos Domnul, Cel Născut în ieslea Betleemului, rugător,

† **VARSANUFIE**
Arhiepiscopul Râmnicului

Dată în Reședința Arhiepiscopală din Râmnicu-Vâlcea, la Praznicul Nașterii Domnului din Anul mântuirii 2017.

© Editura ***Praxis*** a Arhiepiscopiei Râmnicului
Str. Arhiepiscopiei, nr. 1, Râmnicu-Vâlcea

edituraprаxis@gmail.com